

SANSKRIT
Paper - II
OCT-11/07

Signature of Invigilators

Roll No.
(In figures as in Admit Card)

1. ....
2. ....

Roll No. ....
.....
(in words)

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
8. There shall be no negative marking.
9. Use of calculator or any other electronic devices is prohibited.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પચાસ (૫૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ પાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ પાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુક્લેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુક્લેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાળજી પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.
૮. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
૯. કેલ્ક્યુલેટર અને ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ કરવાની મનાઈ છે.

SANSKRIT

PAPER-II

सूचना : अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चाशत् संख्याकाः बहुविकल्पाः प्रश्नाः सन्ति । प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते अङ्कद्वयं निर्धारितम् । सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

समीचीनं विकल्पं चिनुत -

1. 'अच्युतच्युत' इति ..... विशेषणम्।
(A) रुद्रस्य (B) इन्द्रस्य
(C) बृहस्पतेः (D) वरुणस्य
2. 'अध्वर्युः' ..... वेदेन सम्बद्धः।
(A) यजुर् (B) ऋग्
(C) साम (D) अथर्व
3. नि ते नंसै पीप्यानेव योषा ..... संवादे वर्तते।
(A) सरमा-पणि (B) विश्वामित्र-नदी
(C) यम-यमी (D) पुरुरवा-उर्वशी
4. वसन्तसम्पातमधिकृत्य वेदकालनिर्णयं कृतवान्- .....
(A) वेबरः (B) जैकोबी
(C) मैक्समूलरः (D) विन्टरनिट्स्
5. वसिष्ठधर्मसूत्रम् ..... ।
(A) ऋग्वेदस्य (B) शुक्लयजुर्वेदस्य
(C) कृष्णयजुर्वेदस्य (D) सामवेदस्य
6. यास्काचार्यमतानुसारेण नाम ..... अस्ति।
(A) भावप्रधानम् (B) सत्त्वप्रधानम्
(C) धातुप्रधानम् (D) अर्थप्रधानम्
7. 'विश्वान् नरान् नयति' इति ..... निर्वचनम्।
(A) विश्वामित्रस्य (B) वैश्वानरस्य
(C) विश्वकर्मणः (D) वैश्यस्य

8. षोडशसंस्काराः ..... विषयवस्तु-इति कथ्यते।
 (A) मीमांसासूत्रस्य (B) श्रौतसूत्रस्य
 (C) गृह्यसूत्रस्य (D) शुल्बसूत्रस्य
9. 'प्रज्ञानं ब्रह्म' इति महावाक्यम् ..... उपलभ्यते।
 (A) यजुर्वेदे (B) ऋग्वेदे
 (C) अथर्ववेदे (D) सामवेदे
10. 'बृहद्ब्रह्मेण विदधे सुवीराः' ..... मण्डलस्य पालुपदं वर्तते।
 (A) द्वितीय (B) तृतीय
 (C) चतुर्थ (D) पञ्चम
11. .... गृहपतिः इति स्तूयते।
 (A) इन्द्रः (B) सविता
 (C) मित्रः (D) अग्निः
12. ईशावास्योपनिषत् ..... वर्तते।
 (A) ऋग्वेदे (B) शुक्लयजुर्वेदे
 (C) कृष्णयजुर्वेदे (D) सामवेदे
13. ईश्वरकृष्णप्रणीतो ग्रन्थः ..... वर्तते।
 (A) सांख्यसूत्रम् (B) तत्त्वसमाससूत्रम्
 (C) सांख्यकारिका (D) योगसूत्रम्
14. सांख्यनये ..... प्रमाणमिष्टम्।
 (A) एकविधम् (B) द्विविधम्
 (C) चतुर्विधम् (D) त्रिविधम्
15. पुरुषस्य दर्शनार्थं ..... तथा प्रधानस्य।
 (A) मोक्षार्थम् (B) अपवर्गार्थम्
 (C) कैवल्यार्थम् (D) मुक्त्यर्थम्

16. तत्र ..... नामाधिकारिविषयसम्बन्धप्रयोजनानि ।
 (A) अनुबन्धो (B) सम्बन्धो
 (C) प्रबन्धो (D) निबन्धो
17. .... शीतोष्णादिद्वन्द्वसहिष्णुता ।
 (A) दमः (B) तितिक्षा
 (C) शमः (D) श्रद्धा
18. अस्याज्ञानस्यावरणविक्षेपनामकमस्ति ..... ।
 (A) भक्तिद्वयम् (B) प्रकारद्वयम्
 (C) शक्तिद्वयम् (D) कार्यद्वयम्
19. परामर्शजन्यं ज्ञानम् ..... ।
 (A) अनुमितिः (B) अनुभवः
 (C) प्रत्यक्षम् (D) शब्दः
20. तर्कभाषायाः रचयितुर्नाम ..... वर्तते ।
 (A) अन्नंभट्टः (B) केशवमिश्रः
 (C) कणादः (D) गौतमः
21. अस्मात्पदादयमर्थो बोद्धव्य इतीश्वरेच्छसङ्केतः ..... ।
 (A) भक्तिः (B) शक्तिः
 (C) कृतिः (D) जातिः
22. द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाः ..... पदार्थाः ।
 (A) नव (B) दश
 (C) सप्त (D) पञ्च
23. न्यायशास्त्रेऽनुमानं ..... वर्तते ।
 (A) एकविधम् (B) द्विविधम्
 (C) त्रिविधम् (D) चतुर्विधम्

24. अतीतादिव्यवहारहेतुः ..... ।
 (A) कालः (B) आत्मा
 (C) बुद्धिः (D) जीवः
25. अदेङ् ..... ।
 (A) गुणः (B) वृद्धिः
 (C) नदी (D) धीः
26. तुल्यास्यप्रयत्नं ..... ।
 (A) अपृक्तम् (B) सवर्णम्
 (C) प्रातिपदिकम् (D) प्रगृह्यम्
27. "येनाङ्गविकारः" इति सूत्रोक्तदिशा ..... विभक्तिर्भवति ।
 (A) द्वितीया (B) तृतीया
 (C) चतुर्थी (D) पञ्चमी
28. "शिष्याय स्वस्ति" इत्यत्र ..... विभक्तिः वर्तते ।
 (A) द्वितीया (B) तृतीया
 (C) चतुर्थी (D) पञ्चमी
29. पूर्वपदार्थप्रधानः ..... ।
 (A) तत्पुरुषः (B) द्वन्द्वः
 (C) द्विगुः (D) अव्ययीभावः
30. "पितरौ" इत्युदाहरणमस्ति—
 (A) अव्ययीभावस्य (B) तत्पुरुषस्य
 (C) द्वन्द्वस्य (D) बहुव्रीहेः

31. भाषाविज्ञाने भाषायाः ..... स्वरूपं गृह्यते।
 (A) नेत्रग्राह्यम् (B) स्पर्शग्राह्यम्
 (C) श्रोत्रग्राह्यम् (D) घ्राणग्राह्यम्
32. भाषाणां वर्गीकरणं ..... क्रियते।
 (A) द्विधा (B) त्रिधा
 (C) चतुर्धा (D) पञ्चधा
33. "य" इति ..... संज्ञकः वर्णः वर्तते।
 (A) अच् (B) स्पर्श
 (C) ऊष्म (D) अन्तःस्थ
34. .... इति स्वरो नास्ति।
 (A) अ (B) इ
 (C) ऊ (D) क
35. "ग्रिमः" ..... नियामकोऽस्ति।
 (A) अर्थ (B) शब्द
 (C) वाक्य (D) ध्वनि
36. भारतीय-आर्यभाषायाः ..... अवस्थाः सन्ति।
 (A) तिस्रः (B) चतस्रः
 (C) पञ्च (D) सप्त
37. बुद्धचरितमेकं ..... अस्ति।
 (A) खण्डकाव्यम् (B) गद्यकाव्यम्
 (C) कोषकाव्यम् (D) महाकाव्यम्

38. हर्षचरितस्य रचयिता ..... ।
 (A) कालिदासः (B) भासः
 (C) भारविः (D) बाणभट्टः
39. "कादम्बरी" एका ..... अस्ति ।
 (A) आख्यायिका (B) कथा
 (C) कथनिका (D) प्रहेलिका
40. महाकविः भारविः ..... प्रसिद्धः ।
 (A) उपमया (B) पदलालित्येन
 (C) अर्थगौरवेण (D) रसेन
41. "मृच्छकटिकस्य रचयितुर्नाम ..... ।
 (A) भासः (B) भारविः
 (C) भवभूतिः (D) शूद्रकः
42. उत्तररामचरिते अङ्गीरसः ..... ।
 (A) वीरः (B) हास्यम्
 (C) करुणः (D) रौद्रः
43. 'मणौ वज्रसमुत्कीर्णे सूत्रस्येवास्ति मे गतिः' इत्युक्तिः ..... ।
 (A) दण्डिनः (B) भवभूतेः
 (C) माघस्य (D) कालिदासस्य
44. साहित्यदर्पणस्य प्रणेता ..... आचार्यः ।
 (A) पण्डितराजो जगन्नाथः (B) कविराजो विश्वनाथः
 (C) आनन्दवर्धनः (D) जयदेवः
45. .... स्याद् योग्यताकाङ्क्षाशक्तियुक्तः पदोच्ययः ।
 (A) काव्यम् (B) वाक्यम्
 (C) नाट्यम् (D) पद्यम्

46. बुद्धचरितस्य प्रथमसर्गस्य नाम ..... वर्तते।
 (A) अभिनिष्क्रमणम् (B) संवेगोत्पत्तिः
 (C) अन्तःपुरविहारः (D) भगवत्प्रसूतिः
47. साहित्यदर्पणे ..... सन्ति।
 (A) उल्लासाः (B) उन्मेषाः
 (C) परिच्छेदाः (D) उद्योताः
48. विश्वनाथस्य काव्यलक्षणमस्ति .....।
 (A) रमणीयार्थप्रतिपादकः शब्दः (B) इष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावलिः
 (C) शब्दार्थौ सहितौ (D) वाक्यं रसात्मकम्
49. अधस्तनयुगमस्य समीचीनां तालिकां चिनुत -
 (a) तृतीयमण्डलम् 1. अत्रिः
 (b) चतुर्थमण्डलम् 2. वसिष्ठः
 (c) पञ्चममण्डलम् 3. विश्वामित्रः
 (d) सप्तममण्डलम् 4. वामदेवः
	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	4	1	2
(B)	1	2	3	4
(C)	4	3	2	1
(D)	3	4	2	1
50. अधस्तनयुगमस्य समीचीनां तालिकां चिनुत—
 (a) वाल्मीकिः 1. बुद्धचरितम्
 (b) कालिदासः 2. रामायणम्
 (c) अश्वघोषः 3. रघुवंशम्
 (d) श्रीहर्षः 4. नैषधीयचरितम्
	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	2	3	1	4
(B)	1	2	3	4
(C)	3	2	1	4
(D)	4	2	1	3

ROUGH WORK

SEAL